

29.01.2020

Ärende/10

§ 20

Den av Socialdemokratiska partiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om utvidgning av finansieringen för positiv särbehandling

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av Socialdemokratiska partiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det utreds vilka möjligheter som finns att rapportera resultaten av försöket till kultur- och fritidsnämnden före september 2020. (Ville Jalovaara)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det i syfte att garantera effektivitet och genomslag utreds om det finns möjligheter till samarbete utom med stadens egen serviceproduktion också med andra aktörer och organisationer i området. (Ville Jalovaara)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det utreds om det i slutet av fullmäktigeperioden kan göras en grundlig utvärdering av det centrala målet i stadsstrategin att minska differentieringen och välfärdsskillnaderna mellan områdena. I utvärderingen bedöms det sektorsvis hur målet har nåtts och hur de medel som behövs för ändamålet räcker till, och den tas till underlag för den strategi som utarbetas för nästa fullmäktigeperiod. (Maija Anttila)

Behandling

Under diskussionen framställdes tre förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Ville Jalovaara understödd av ledamoten Jenni Pajunen föreslog följande två hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det utreds vilka möjligheter som finns att rapportera resultaten av försöket till kultur- och fritidsnämnden före september 2020.

29.01.2020

Ärende/10

- 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det i syfte att garantera effektivitet och genomslag utreds om det finns möjligheter till samarbete utom med stadens egen serviceproduktion också med andra aktörer och organisationer i området.

Ledamoten Maija Anttila understödd av ledamoten Sinikka Vepsä föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det utreds om det i slutet av fullmäktigeperioden kan göras en grundlig utvärdering av det centrala målet i stadsstrategin att minska differentieringen och välfärdsskillnaderna mellan områdena. I utvärderingen bedöms det sektorsvis hur målet har nåtts och hur de medel som behövs för ändamålet räcker till, och den tas till underlag för den strategi som utarbetas för nästa fullmäktigeperiod.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Ville Jalovaaras första förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det utreds vilka möjligheter som finns att rapportera resultaten av försöket till kultur- och fritidsnämnden före september 2020.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara

Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Jani Valpio, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 7

Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen

Frånvarande: 11

Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho, Jan Vapaavuori

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Ville Jalovaaras första förslag till hemställningskläm.

2 omröstningen

Ledamoten Ville Jalovaaras andra förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av beslutet att det i syfte att garantera effektivitet och genomslag utreds om det finns möjligheter till samarbete utom med stadens egen serviceproduktion också med andra aktörer och organisationer i området.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 71

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljawaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel

29.01.2020

Ärende/10

Sazonov, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Blanka: 4

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Pia Kopra, Mari Rantanen

Frånvarande: 10

Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Ville Jalovaaras andra förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Maija Anttilas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att det utreds om det i slutet av fullmäktigeperioden kan göras en grundlig utvärdering av det centrala målet i stadsstrategin att minska differentieringen och välfärdsskillnaderna mellan områdena. I utvärderingen bedöms det sektorsvis hur målet har nåtts och hur de medel som behövs för ändamålet räcker till, och den tas till underlag för den strategi som utarbetas för nästa fullmäktigeperiod

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 61

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Sara Paavolainen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Tomi Sevander, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Jani Valpio, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

29.01.2020

Ärende/10

Nej-röster: 1
Otto Meri

Blanka: 13
Fatim Diarra, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Hannu Oskala, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Frånvarande: 10
Silja Borgarsdottir Sandelin, Laura Finne-Elonen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Maija Anttilas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Socialdemokratiska partiets fullmäktige-grupp föreslår i sin gruppmotion att

- Helsingfors utvidgar finansieringen för positiv särbehandling i stor utsträckning till stadens olika tjänster och utveckling av områdena
- utbildningsnivån, inkomstnivån, sysselsättningsgraden och antalet invånare med främmande modersmål i områdena beaktas vid utarbetandet av stadens budget och planeringen av tjänster och investeringar
- biblioteks- och ungdomstjänsterna fungerar som ett pilotprojekt för utvidgningen av finansieringen för positiv särbehandling och försöket inleds redan år 2020

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och konstaterar att finansieringen för positiv särbehandling används i fostrans- och utbildningssektorn och social- och hälsovårdssektorn. I kultur- och fritidssektorn börjar främjande av tjänsterna i biblioteks- och ungdomsservicehelheternas målområden för positiv särbehandling år 2020. Vid stadskansliet samordnar enheterna områdesbyggande och boende stadsreformen, och stadsmiljösektorn deltar i planering och förverkligande av sådana utvecklingsåtgärder i reformområdena som syftar till att åstadkomma positiv utveckling till exempel med hjälp av kompletteringsbyggande och förnyande av stadsmiljön och till att motverka differentieringen mellan områdena.

Ett av målen för Helsingfors stadsstrategi är att differentieringen mellan områdena ska minska och välfärdsskillnaderna mellan stadsdelarna reduceras. Välfärdsskillnaderna och differentieringsutvecklingen och stadens åtgärder som riktas till dem förverkligas och följs upp enligt stadsstrategin som en helhet på stadsnivån. Att minska ojämlikhet är en av prioriteterna i Helsingfors välfärdsplan 2019–2021. I hela stadens gemensamma strategiprojekt Mukana söker man lösningar som förebygger utslagning bland ungdomar. Staden har många åtgärder på gång i syfte att minska differentieringen mellan områdena och reducera välfärdsskillnaderna mellan stadsdelarna. Finansieringen för positiv särbehandling är ett av många sätt att nå strategiska mål inom differentieringsutvecklingen.

Finansieringen för positiv särbehandling har först tagits i bruk i fostrans- och utbildningssektorn. Statens ekonomiska forskningscentral VATT har undersökt den positiva särbehandlingens resultat inom den grundläggande utbildningen och enligt undersökningsresultaten ökar finansieringen framför allt sannolikheten att elever med invandrarbakgrund och pojkar söker till utbildning på andra stadiet. Såväl undersökningsresultaten som målen för stadsstrategin stöder utvidgningen av finansieringen för positiv särbehandling. Finansieringen för positiv särbehandling gör det möjligt att i tjänsterna beakta skillnaderna mellan områdena.

Kriterierna för utdelning av finansiering för positiv särbehandling i sektorerna har gjorts upp i samarbete med stadskansliets enhet stadsforskning och statistik och de baserar sig på faktorer som prognoserar områdets större resursbehov i olika tjänster jämfört med andra. Faktorerna gäller till exempel inkomstnivå, utbildningsnivå, arbetslöshet och främmande språk.

I stadens budget allokteras anslagen enligt budgetmoment och sektornämnderna beslutar om allokering av anslagen till olika tjänster i sektorernas resultatbudgetar. På stadens sektors budgetmoment al-

29.01.2020

Ärende/10

lokeras finansieringen inte områdesvis, utan områdenas särdrag ska beaktas i resultatbudgetarna. Då investeringsprogrammet utarbetas beaktas stadens förnyelseområden, till vilka staden riktar både tillbyggande och andra investeringar. Medborgarbudgeteringen innebär att invånarna kan föreslå projekt och rösta om finansieringen till projekten i områdena. I programmet Mukana riktar sektorerna åtgärder och därigenom finansiering till att förebygga utslagning bland unga. I anvisningarna om hur budgeten 2020 ska utarbetas har centralförvaltningen, sektorerna och affärsverken uppmanats att främja och möjliggöra sin verksamhet genom att utveckla sätten att förverkliga strategiprojektens mål och åtgärder.

Sektorerna har i sina resultatbudgetar möjligheten att utvidga finansieringen för positiv särbehandling och på så sätt förverkliga de strategiska målen. Det är förnuftigt att granska kriterierna för utdelning av finansiering och indikatorerna för finansieringen på tjänsternas nivå i stället för stadens nivå eftersom de väsentliga mätarna kan variera enligt tjänst. Vid utvidgning av objekten för positiv särbehandling bestäms kriterierna för utdelning av finansiering och indikatorerna för finansiering i samarbete mellan sektorn och stadskansliets enhet stadsforskning och statistik. Effekten hos finansieringen för positiv särbehandling bör följas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riikka Henriksson, specialplanerare, telefon: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Bilagor

1 SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.01.2020 § 22

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

29.01.2020

Ärende/10

Kaupunginvaltuusto katsoo SDP:n valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.01.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että asia käsitellään kaupunginvaltuuston 29.1.2020 kokouksessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.12.2019 § 620

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta pitää aloitetta myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta hyvänä. Myönteisellä erityiskohtelulla tarkoitetaan rahoituksen lisäämistä sellaisille alueille tai ryhmille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Kaupungin strategiaan on kirjattu tavoitteeksi, että Helsingin alueiden välinen eriytyminen vähenee ja kaupunginosien väliset hyvinvointierot kaventuvat. Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä kokonaisvaltaista kaupunkikehittämisestä, johon tulee osoittaa riittävästi resursseja kultakin toimialalta. Kohdentamalla myönteisen erityiskohtelun rahoitusta jo tunnistettuihin kaupunki uudistuskohteisiin voitaisiin saada laajaa vaikuttavuutta näiden alueiden kehittämisessä, sekä luotua uskottavuutta jo aloitettujen projektien eteenpäin viemiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut vuonna 2018 yhdessä kaupunginkanslian kanssa Helsingissä kaupunki uudistusalueita, joiden kehittämiseen tulee erityisesti panostaa tulevina vuosina. Alueet ovat Mellunkylä, Malmi sekä Kannelmäki-Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki vaativat edelleen huomiota. Kaupunki uudistusalueet ovat Yleiskaavan (2016) toteuttamisohjelman täydennysrakentamisen painopistealueita.

29.01.2020

Kaupunkiudistusalueilla on tavoitteena aikaansaada vastaavaa positiivista kehityskierrettä kuin Myllypurossa on onnistuttu luomaan. Tämä vaatii määrätietoista ja pitkäjänteistä kehitystyötä. On arvioitu, että uudistumisprosessi saattaa kestää 15–20 vuotta, ja vaatia arviolta noin 30 % lisäystä rakennuskannassa. Kaupunkiudistusalueet ja yleiskaavan toteuttamishjelman alueet antavat hyvän alustan sille, miten tulevaisuuden investointeja ja erityiskohtelun rahoitusta tulisi kohdistaa.

Aloitteessa oli ehdotettu rahoituksen laajentamisen pilotiksi kirjasto- ja nuorisopalveluja. Kaupunkiudistusalueille on perusteltua kohdentaa toimenpiteitä jo ennen kuin rakennettu ympäristö lähtee hitaasti muuttamaan alueen kehittämisen myötä. Ennakoivan rahoituksen kohdistaminen julkisten tilojen parantamiseen olisi erittäin tärkeää. Tällä välitetään viestiä uudesta tulevaisuudesta nopeammalla aikataululla vastapainona sille, että pitkän tähtäimen kaavoitus ja toteuttaminen kestävät pidempään.

Osallistuvan budjetoinnin yhteydessä asukkaat ovat saaneet äänestää toiveitaan yhtä kanavaa pitkin. Osallistuvaa budjetointia on jatkossa tarve kehittää suuntaan, jossa voitaisiin varmistaa investointien kohdistuminen myös alueille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Nyt hankkeet kohdistuivat korostuneesti esimerkiksi läntisen suurpiirin eteläosiin, eikä pohjoiseen ei tullut mitään.

Asukasvuorovaikutusta toteutetaan osana jokaista kaavaprosessia. Eriytyisen tärkeää olisi täydennysrakentamisalueiden kaavoituksen vuorovaikutuksessa tunnistettujen parannusehdotusten toteuttaminen etupainotteisesti tai vähintäänkin samanaikaisesti rakentamisen kanssa. Tämä helpottaisi kaavojen valmistelua ja hyväksyttävyyttä. Tyypillisiä kaavoitusprosesseissa esille tulevia parannustarpeita ovat esimerkiksi julkiset palvelut, virkistysreitit, puistot ja virkistysalueet sekä julkisen kaupunkitilan laatu. Etenkin nuorten osalta olisi tärkeää, että saatavilla olisi matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia sekä viihtyisiä ja turvallisia kohtaamispaikkoja julkisessa tilassa ilman sitoutumista säännölliseen seuratoimintaan. Kirjasto- ja nuorisopalvelujen kehittämistoimet ovat erittäin tärkeitä, mutta lisäksi tarvitaan lukuisia muita kehittämistoimia liittyen alueiden julkisen tilan laatuun, toiminnallisuuteen, viihtyisyyteen sekä koettuun turvallisuuteen.

26.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
rais.a.kiljunen-siirola(a)hel.fi

29.01.2020

Ärende/10

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Linda Wiksten, arkkitehti, puhelin: 310 37029
linda.wiksten(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 03.12.2019 § 377

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus on käytössä kaikissa kasvatuksen ja koulutuksen palveluissa vapaata sivistystyötä lukuun ottamatta. Rahoitus otettiin ensimmäisenä käyttöön kaupungin peruskouluissa vuonna 1999 ja viimeisenä ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2018. Perusopetuksen rahoituksen jakoperusteita on kehitetty ja viimeksi tarkistettu vuonna 2009.

Perusopetuksessa rahoituksen jakokriteereinä on ollut vuodesta 2009 lähtien aikuisten koulutustaso oppilaaksiottoalueella, keskimääräinen vuositulo asukasta kohden oppilaaksiottoalueella, vieraskielisten oppilaiden osuus koulun kokonaisoppilasmäärästä sekä koulun oppilastase. Oppilastase mittaa koulun vetovoimaisuutta: muilta oppilaaksiottoalueilta kouluun tulevien prosenttiosuus – koulun oppilaaksiottoalueelta muihin kouluihin hakeutuneiden prosenttiosuus.

Varhaiskasvatuksessa pääosa määrärahoista on jaettu perusopetuksen kriteereillä. Lisäksi määrärahoja aiemmin on jaettu alueille, joissa opettajien kattavuus henkilöstöstä on alle kaupungin keskiarvon.

Lukiokoulutuksessa kriteerinä on lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja päättötodistuksen keskiarvo. Ammatillisessa koulutuksessa määrärahalla on palkattu erityisopettajia aikuiskoulutukseen, työelämäpedagogeja ja S2-opettajia.

Kuten aloitteessa on todettu, VATT on tutkinut myönteisen erityiskohtelun rahoituksen tuloksellisuutta. Tutkimus koski perusopetuksen rahoitusta. Tulosten mukaan rahoitus lisää ennen kaikkea maahanmuuttajataustaisten oppilaiden sekä suomenkielisten poikien todennäköisyyttä hakeutua toisen asteen koulutukseen: vuonna 2008 joka kolmas maahanmuuttajataustainen oppilas ei jatkanut Helsingissä toisen asteen koulutukseen, mutta uuden rahoitusmallin käyttöönoton jälkeen osuus on laskenut viidenneksellä.

29.01.2020

Ärende/10

Helsingin kaupunkistrategian mukaan neuvoloiden, päiväkotien ja koulujen sekä vapaa-ajan mahdollisuuksien korkea laatu kaikkialla kaupungissa on edellytys tasavertaiselle hyvälle elämälle. Helsinki käyttää tarvittaessa myönteistä erityiskohtelua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa esitettyä myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen pilotointia. Tätä tukevat sekä edellä todetut tutkimustulokset perusopetuksen rahoituksen tuloksellisuudesta että kaupunkistrategia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.12.2019 § 293

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon SDP:n ryhmäaloitteeseen koskien myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamista Helsingissä:

"Sosiaali- ja terveystoimiala on kohdentanut myönteiseen erityiskohteluun rahoitusta jo aiempina vuosina. Rahoitusta on kohdennettu muun muassa vuonna 2018 0,625 milj. euroa, vuonna 2019 0,5 milj. euroa ja vuodelle 2020 on varauduttu kohdentamaan 0,5 milj. euroa. Kohdennukset on tehty perhe- ja sosiaalipalvelujen varhaisen tuen palveluihin. Rahoituksella on vahvistettu edellä mainittuina vuosina henkilöstöresursseja neuvola- ja perhetyössä (+7 vakanssia), kouluterveydenhuollossa (+7 vakanssia), perheiden erityispalveluissa (+4 vakanssia) ja opiskeluterveydenhuollossa (+4 vakanssia), sekä mahdollistettu pape-rittomien ja turvapaikanhakijoiden neuvolaan resurssi (+1 vakanssi).

Perhe- ja sosiaalipalvelujen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennuksessa on hyödynnetty vuosina 2018–2019 käynnissä olleen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien sosiaali- ja terveystoimien tarveperusteisen rahoituksen tutkimusryhmän tuloksia (Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö). Tässä sosiaali- ja terveystoimien räätälöidyssä tutkimuksessa suurempaa resurssientarvetta indikoi alueilla muun muassa pienituloisten perheiden lasten osuus, alhaisen koulustaustan omaavien osuus, työttömyysaste, yksinhuoltajakotitalouksien osuus ja maahanmuuttajataustaisten osuus. Kouluterveydenhuollossa

on hyödynnetty kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytössä olleita indikaattoreita myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennukseen.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus toteutetaan talousarvion puitteissa varmistuen ensin lakisääteisten palvelujen resurssit. Sosiaalihuollossa mitoitusten pohjalla on väestöpohjan sijasta asiakasmäärä, jolloin myönteinen erityiskohtelu tulee alueellisesti huomioiduksi. Myönteisen erityiskohtelun käyttämisestä tulisi tehdä pitkäntähtäimen suunnitelma kaupunkitasolla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Kohdennetulla varhaisella tuella on tärkeä merkitys lasten, nuorten ja perheiden syrjäytymisen ehkäisyssä. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus mahdollistaa haavoittuvan väestöryhmän tarpeiden huomiointin paremmin varhaisen tuen palveluissa ja terveys- ja hyvinvointierojen taasaamiseksi järjestettävän korkeamman suhteellisen mitoituksen henkilöstöresursoinnissa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 050 3809793
anna.helme(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.11.2019 § 185

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittavat vuonna 2020 lisämäärärahojen avulla kokeiluja omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla. Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennetaan kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahalla varmistetaan kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit. Maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannetaan digiopastuksen edellytyksiä.

Nuorisopalveluille talousarvioehdotuksessa osoitetaan lisärahoitusta niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan ja to-

imintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun mallia, joka on tuotettu yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus- ja -tilastot -yksikön kanssa. Mallissa kaupungin alueet luokitellaan neljän muuttujan avulla järjestykseen sosiaalisen kuormittuneisuuden mukaan. Muuttujat ovat ulkomaalaistaustaisuus, pienituloisuus, yksinhuoltajuus ja vanhempien pääasiallinen toiminta. Lisäksi kulttuurisen nuorisotyön toimintojen alueellistaminen vakiinnutetaan vuonna 2020 myönteisen erityiskohtelun mallin mukaan.

Kirjastopalvelut ja nuorisopalvelut suuntaavat tehostetusti voimavarojaan vuoden 2020 aikana Mukana-ohjelman kohdealueille, jotka ovat Kontula – Mellunmäki, Malmi, Kannelmäki – Malminkartano ja Meri-Rastila.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkkosuunnittelulla tuetaan kaupunkiyhteistä eriarvoisuutta vähentävää työtä. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla on potentiaalia tuoda erilaisia ihmisiä yhteen ja ylläpitää sosiaalista koheesiota. Muun muassa kirjasto, nuorisotyö, liikuntaseurat ja kulttuuritapahtumat ovat alustoja taustoiltaan moninaisten ihmisten kohtaamiselle ja yhteiselle tekemiselle. Kaupungin tehtävä on huolehtia siitä, että myös heikommassa asemassa olevat pääsevät osallistumaan. (Kaarle Kurki: Tiloja toiminnalle, toimintaa tiloihin. Linjaus kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon kehittämiseksi. Julkaisematon raporttiluonnos 2019.)

Tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien luomisessa keskeistä on, että kaupungin tiloja on helppoa ja turvallista käyttää muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaan. Suunnittelussa ja sitä ohjaavassa tarveharkinnassa tunnistetaan eriarvoisuuteen liittyviä ilmiöitä, kuten alueiden välisiä sosioekonomisia ja väestörakenteellisia eroja sekä erilaisia osallistumisen esteitä. Resursseja suunnataan niille alueille ja sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan tehokkaasti ja vaikuttavasti vähentää kaupunkilaisten välistä eriarvoisuutta (ed.).

Helsingin kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 eriarvoisuuden vähentäminen ja eriytymisen hillitseminen asetetaan kestäväen kasvun turvaamisen elinehdoksi. Kaupunkistrategiassa todetaan, että ”hyvinvointieroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena.”

Eriarvoisuuden vähentäminen on myös yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteistä. Vastaavasti kaupunkistrategiakaudella 2017–2021 toteutettavassa Mukana-ohjelmassa kaupungin toimialat kumppaneineen etsivät ratkaisuja nuorten syrjäytymishaasteeseen. Hankkeessa vahvistetaan nykyisiä palveluja ja kehitetään uusia inno-

29.01.2020

Ärende/10

vaatioita, joilla tavoitellaan syrjäytymisen juurisyihin puretuvaa vaikuttavuutta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Jouni Juntumaa, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28388
jouni.juntumaa(a)hel.fi
Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi